

Verslag van het bezoek aan Oeganda - Oktober 2017

In oktober hebben we weer een bezoek gebracht aan Oeganda. Derk Jan, Christien, Netty en Helma bezochten alle gezinnen, scholen en projecten waarbij de Joanne Foundation betrokken is. Ook is een start gemaakt met het oogzorgproject in Ndegeya. Hier volgt het verslag van dat bezoek.

Phionah

Traditiegetrouw is onze eerste ontmoeting in Oeganda met Phionah. Zij woont in Kampala en zij bezoekt ons altijd op de eerste ochtend van ons verblijf in 'African Roots', onze B&B in Entebbe.

Toen we Phionah tien jaar geleden voor het eerst ontmoetten, was ze een onzeker en erg verlegen meisje. Het is prachtig om te zien dat ze zich heeft ontwikkeld tot een sterke en zelfbewuste jonge vrouw.

Ze is bijna klaar met de opleiding tot leerkracht basisonderwijs en ze laat ons vol trots haar afstudeerproject zien. In januari hoopt ze als gediplomeerd leerkracht aan de slag te gaan op de school waar ze nu als onderwijsassistent werkt. We zijn trots op haar!

Planning maken

Op de eerste dag na aankomst in Masaka ontmoeten we Apollo en Jane en maken we een goede planning van alles wat we tijdens dit bezoek van elf dagen willen doen, wie we willen zien, welke bezoeken we willen afleggen, enz. Apollo verwerkt al onze wensen in een heel efficiënt werkschema. Dit jaar was dit schema iets ingewikkelder omdat Derk Jan en Christien grotendeels een ander schema zouden volgen, omdat zij het oogzorgproject wilden gaan

opzetten en bij veel mensen oogmetingen wilden doen.

Het was voor Apollo een hele logistieke klus om het allemaal in elkaar te passen, maar het is hem weer gelukt!

De start van het oogzorg project

Derk Jan en Christien, van Optiek Te Kieft in Dinxperlo, hebben een goede start kunnen maken met het opzetten van een eenvoudig oogzorgproject.

Apollo had Michael, een enthousiaste jongeman, gevraagd om bij dit project aan te sluiten. Michael blijkt enorm gemotiveerd om zich te verdiepen in de oogzorg- problematiek. Na eerst een theoretische basis gelegd te hebben over o.a. de werking van het oog, werd er vervolgens in de praktijk geoefend met het doen van oogmetingen. Apollo en Jane waren dankbare "slachtoffers" bij deze praktijkoefeningen. Het was verrassend om te zien hoe snel Michael alles oppikte, zowel de theorie als het praktische deel. Leuk dat hij ook zo enthousiast is.

Tijdens ons bezoek zijn er ruim 200 oogmetingen verricht. De mensen zaten soms uren te wachten voordat ze aan de beurt waren. Derk Jan en Christien hadden een koffer vol met kant-en-klare brillen (en zonnebrillen) meegenomen, dus ze hebben veel mensen gelukkig kunnen maken met een nieuwe bril. Voor veel mensen ging er letterlijk een wereld open! Nu wij weer terug in Nederland zijn, gaat Michael in Oeganda door met de oogmetingen. Hij wordt op afstand begeleid en ondersteund door Derk Jan en Christien. Michael stuurt zijn bevindingen naar de optiek, en Derk Jan en Christien maken de brillen en sturen ze op.

Een verpleegkundig onderonsje

Onze reisgenoot Netty is verpleegkundige en gespecialiseerd in oncologie en palliatieve zorg. Ze heeft met nurse Kakande boeiende gesprekken gevoerd over de dagelijkse praktijk van hun werk en ze hebben goed ervaringen en ideeën kunnen uitwisselen. Kakande was erg blij met de medicijnen en verbandmiddelen die we voor het Health Care Program hadden meegenomen.

Ontmoeting met de dorpsoudsten

Na de kerkdienst op zondagochtend, ontmoeten we een aantal dorpsoudsten en een vijftigtal dorpsgenoten in een groot klaslokaal. Veel vrouwen hadden hun mooiste jurk aangetrokken (de traditionele *gomes*) en na een hartelijke ontvangst van een van de dorpsoudsten kwamen de vragen en opmerkingen los. De mensen gaven aan erg dankbaar te zijn voor hetgeen de Joanne Foundation voor hun dorpsgemeenschap gedaan heeft. Dankzij de acht waterpompen die afgelopen jaar geplaatst zijn, kunnen de mensen nu over schoon water beschikken

en zijn ze minder vaak ziek door het drinken van vervuild water.

De aanwezigen reageerden enthousiast op de oogzorg-plannen en op de plannen van de Joanne Foundation om de gezondheidszorg in Ndegeya naar een hoger plan te tillen. Apollo, Jane, Kakande en Michael werden uitvoerig bedankt voor hun grote inzet om de kwetsbare mensen in Ndegeya te helpen.

Het binnenland in, naar Jovia en de Little Stars School in Mateete

De ontmoeting met Jovia was een feest! Ze liet ons vol trots haar huisje, de watertank, de tuin en het hok met de zes biggen zien. De varkens worden vertroeteld en ze hoopt met twee varkens te kunnen gaan fokken.

Ook haar winkeltje ziet er heel verzorgd uit en loopt weer goed.

Wij zijn onder de indruk van deze hardwerkende jonge vrouw en van de manier waarop zij probeert zelfvoorzienend te zijn. En dit alles met een grote lach op haar gezicht!

Op de Little Stars School spraken we met mr. Katumba Musa, de directeur van de school. Hij vertelde ons vol trots dat de school, dankzij de nieuwe latrines die er vorig jaar bij gebouwd konden worden, nu als voorbeeldschool dient in de regio en dat de inspecteur de school aanprijst vanwege de goede sanitaire voorzieningen. Mr. Katumba vroeg ons de sponsors nogmaals heel hartelijk te bedanken.

Hij vertelde ons dat de school nog wel een grote zorg heeft: Er zijn destijds (vóór onze tijd) een paar lokalen gebouwd die bouwtechnisch erg onveilig blijken te zijn. De verhouding cement/zand is niet goed geweest en dat betekent dat de bakstenen uit de muur vallen en sommige muren eigenlijk op instorten staan. Een gevaarlijke situatie, temeer omdat in die lokalen wel gewoon les wordt gegeven.

Mr. Katumba vroeg ons of wij mogelijkheden zien om hem te helpen de situatie voor de leerlingen veiliger te maken ...

Het was heerlijk om Miracle en Agape weer te zien. Het gaat goed met beide kinderen, zowel qua gezondheid en welbevinden als qua resultaten.

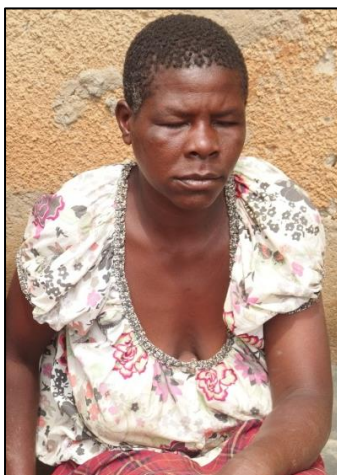
De leerlingen van de Little Stars verrasten ons nog met een spectaculaire dansvoorstelling.

Bezoek aan de waterpompen

Het afgelopen jaar konden we dankzij de hulp van sponsors acht waterpompen laten plaatsen in Ndegeya. We hebben nu een aantal van deze pompen bezocht en we konden vaststellen dat ze allemaal goed functioneren en in een grote behoefte voorzien. De pompen worden goed onderhouden door het plaatselijke *watercomité*. Apollo vertelde dat hij zelf ook eenmaal per maand langs alle pompen gaat om te controleren of alles in orde is. Prachtig om te zien dat er mooi helder water uit komt. Wat een enorme verbetering vergeleken met vóór die tijd, toen de mensen hun water nog uit vervuilde poeltjes moesten halen. Vanuit het overleg met de dorpsoudsten kwam het verzoek of het mogelijk was om nog een waterpomp te plaatsen bij een school voor dove kinderen. We hopen deze vraag binnenkort positief te kunnen beantwoorden.

Hanifa en Rehema

Het waren *mixed emotions* die we voelden na ons bezoek aan de blinde Hanifa, de moeder van Rehema en Rayan. Zij wordt door haar familie mishandeld, ze krijgt vaak geen eten en ook haar zoontje Rayan wordt uitgebuit. Hij moet voordat hij naar school gaat al veel werk verzetten, o.a. water halen, land bewerken enz. en komt hierdoor dus te laat op school, zonder dat hij iets te eten heeft gehad. We hebben afgesproken dat hij in het nieuwe schooljaar *in boarding* gaat (dus op school gaat wonen) Daar is hij veilig en daar krijgt hij te eten. Hanifa is erg blij met deze oplossing. Voor haar eigen situatie is moeilijk een oplossing te vinden. Omdat ze regelmatig niets te eten krijgt, hebben we afgesproken dat Jane haar wekelijks wat geld geeft, zodat Hanifa zelf in de buurt eten kan kopen. Voor ons was dit niet echt een bevredigende oplossing en het liefst zouden we haar naar een

veilige omgeving brengen, waar ze niet meer bang hoeft te zijn. Maar dit is een te westerse oplossing en hier in Oeganda dus geen optie.

Hanifa geeft aan dat ze erg blij is dat ze nu zelf af en toe eten kan kopen.

We werden wel blij van de grote ontwikkeling die de kleine Rehema doormaakt.

Zo'n 10 maanden geleden kon dit meisje nog niet lopen en was ze ernstig ondervoed.

Nu kan ze, mede dankzij de grote inzet van Jane, al een beetje lopen en gaat het echt goed met haar. Jane gaat met haar naar een fysiotherapeut, waar ze allerlei oefeningen moet doen om haar spieren sterker te maken.

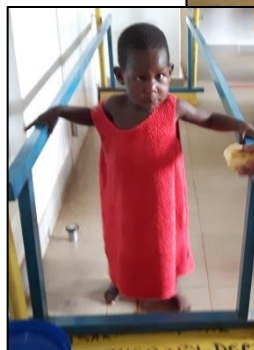

Hierboven Rehema 10 maanden geleden en rechts hoe ze nu probeert te lopen.

Apollo heeft dit looprek voor haar gemaakt, naar een

voorbeeld van het looprek dat ze bij de fysiotherapeut gebruikt.

Rehema oefent nu drie keer per week bij Jane thuis. Het is fijn dat ze daar ook de gelegenheid heeft om andere kinderen te ontmoeten en met ze te spelen.

Jane

We zijn diep onder de indruk van de liefdevolle manier waarop Jane probeert de kleine Rehema te helpen bij haar ontwikkeling.

Het is duidelijk dat dit kleine meisje en deze vrouw erg verknocht zijn aan elkaar.

Ook de vertrouwensband die Jane heeft met moeder Hanifa is bijzonder.

We zijn erg blij dat Jane ons team in Oeganda is komen versterken. Ze is een zelfstandige en intelligente vrouw die met heel veel liefde probeert anderen te helpen.

Ze zal nooit voor zichzelf iets vragen, terwijl haar situatie ook niet eenvoudig is. Ze heeft moeite het schoolgeld voor haar drie kinderen bij elkaar te krijgen en haar huisje staat op instorten, omdat er ook hier verkeerd cement gebruikt is bij de bouw.

Wanneer het regent, stroomt het water langs de muren naar binnen. En recent heeft een aardbeving in het gebied haar huisje zodanig beschadigd, dat ze er eigenlijk niet meer durft te wonen.

Het bestuur van de Joanne Foundation wil gaan uitzoeken in hoeverre we haar hiermee kunnen helpen ...

Yiga

We waren erg benieuwd naar onze ontmoeting met Yiga, de 15-jarige jongen met een forse groeistoornis en een lichamelijke en verstandelijke beperking. Aanvankelijk keek Yiga even de kat uit de boom, maar al gauw hadden we zijn hart gewonnen en waren we dikke vrienden. Hij blijkt ooit wel naar school te zijn geweest, maar hij werd daar zo geplaagd en mishandeld door andere kinderen, dat hij voortdurend wegliep. Hij heeft een soort overlevingsstrategie ontwikkeld, door op straat te zwerven, zijn eten bij elkaar te zoeken en vliegensvlug weg te zijn wanneer hij zich onveilig voelt.

Maar sinds hij dagelijks bij Apollo en Innocent over de vloer komt, gaat het beter met hem. Hij voelt zich er veilig en geaccepteerd en hoeft niet bang te zijn dat hij geplaagd wordt. Hij helpt Innocent ook met kleine klusjes in en rond het huis en hij krijgt 's middags een flink bord eten van haar. We hebben samen met Apollo bekeken hoe we Yiga kunnen helpen.

Hoewel Yiga heel leergierig is en geïnteresseerd is in de dingen om hem heen, lijkt het ons vooralsnog geen goed idee om hem weer naar school te laten gaan. Hij is te bang voor andere kinderen.

We hebben afgesproken dat Innocent met hem aan het werk gaat en dat hij een programma op maat krijgt aangeboden in Joanne's Library. Te zijner tijd, wanneer hij meer tot rust is gekomen, kijken we welke vervolgstappen er mogelijk zijn.

Jennifer en haar kinderen

We bezochten Jennifer en haar zoontje Daniel thuis. De kleine Daniel ziet er goed uit en blijkt een ondeugend kereltje te zijn, die veel aandacht van zijn moeder vraagt en ook krijgt. Hierna ontmoetten we Joanitah en Jireh op Hope School. Het is mooi om te zien dat de zusjes zo dol op elkaar zijn.

Voor het oudste zusje Brenda was het begin dit jaar wel moeilijk om haar zusjes achter te laten toen ze naar de middelbare school ging.

Ze genoot dan ook erg van de filmpjes die we haar lieten zien van haar zusjes.

In het begin van het jaar was er bij Brenda sprake van veel verzuim en slechte schoolresultaten.

Moeder Jennifer haalde Brenda van school om haar te laten bedelen. Dit is uitvoerig met zowel Jennifer als Brenda besproken en beiden geven aan dit nooit meer te zullen doen.

Inmiddels heeft Brenda haar draai goed gevonden op haar nieuwe school en is ze happy met haar nieuwe vriendinnen.

De Paul Mugwanya School, met Hannah, Owen, Godfrey, Ron, Ritah en Ruben

Deze school is een van de betere scholen die wij bezocht hebben. Onder de enthousiaste leiding van directeur Paul Mugwanya en dankzij het goede en bekwame team van leerkrachten wordt er hier niet alleen hard gewerkt aan goede onderwijsresultaten maar ook aan een goede sfeer, waarin alle leerlingen tot hun recht kunnen komen. Met Owen, de jongen met het Down Syndroom, gaat het erg goed. Zijn resultaten zijn goed en hij heeft het erg naar zijn zin. Volgend jaar gaat hij naar P1, de eerste klas van de basisschool. Ook Godfrey, de gehandicapte jongen die zich op handen en knieën moet voortbewegen is door medeleerlingen volledig geaccepteerd en zij helpen hem regelmatig een handje bij de vele obstakels die hij tegenkomt.

Nadat we eerst alle leerlingen hebben toegesproken, maakten we een rondje langs alle klaslokalen. De leerlingen lieten vol trots hun werk zien en ze hebben ons luidkeels toegezongen.

Een dagje uit

Een dagje uit met de kinderen is voor de meeste mensen in Oeganda niet haalbaar omdat het te duur is, laat staan een dagje naar een wildpark. De meeste kinderen hebben dus nog nooit een zebra of een aap in het echt gezien. Daarom hebben we twee busjes gehuurd en zijn met 21 mensen naar Lake Mburo gegaan.

Grace en Bonny zijn, samen met de kleine Bennett, halverwege aangehaakt en zijn de hele dag met ons opgetrokken. Het was fijn om weer een tijdje met Grace op te trekken en te zien dat het goed met haar gaat: ze is happy met haar man Bonny, met haar zoontje Bennett en met haar baan.

Het was een lange hobbelige rit naar Lake Mburo, maar de kinderen genoten van alle dieren die ze onderweg zagen, al vonden ze het wel griezelig dat sommige aapjes zo dichtbij kwamen.

Ook het etentje na afloop was een groot succes. Sommige kinderen hebben wel twee volle borden eten weggewerkt. Ze genoten zichtbaar. En de rekening? Voor 20 personen betaalden we € 35!

Met Grace en de kleine Bennett

Schrijnende situaties

Tijdens een bezoek aan Oeganda worden we vaak geconfronteerd met schrijnende situaties waarvoor dringend een oplossing gevonden moet worden. Er wordt dan vaak hoopvol en verwachtingsvol naar ons gekeken: "Kunnen jullie ons helpen?" En het liefst zou je direct "Ja!" zeggen, maar helaas kan dat niet altijd. Want waar ligt de grens? We kunnen nu eenmaal niet iedereen helpen.

Een voorbeeld van zo'n situatie is de oude vrouw met twee gehandicapte meisjes die we tijdens een van de oogmetingsdagen zagen. Zij bleek niet de oma van het tweetal te zijn, maar gewoon een oude vrouw die zich over het lot van de meisjes ontfermd heeft. De vrouw gaf aan nauwelijks geld te hebben voor voeding voor haarzelf en voor de kinderen, dus al helemaal geen geld voor medicatie, want ze bleken allebei ook zeer regelmatig epileptische insulpen te hebben. We hebben deze vrouw wat geld gegeven zodat ze voor de komende twee maanden de medicijnen kan kopen (het gaat hier om € 7 per maand voor beide meisjes), maar hoe moet het in de toekomst verder met deze twee?

Evaluatie en afsluiten

De laatste dag van ons verblijf stond in het teken van evaluatie. We hebben alle activiteiten van het afgelopen jaar besproken, gekeken of we onze doelen bereikt hebben en of we op de juiste manier bezig zijn. Ook de financiering van alle activiteiten werd grondig doorgesproken. Op die laatste dag kwamen ook onze plannen voor het komende jaar ter sprake. Waar willen we ons op richten, wat is haalbaar en waar liggen onze prioriteiten?

Daarna hebben we samen met onze Oegandese medewerkers van de Joanne Foundation, Apollo, Innocent, Jane, Kakande en Michael, een afsluitend etentje gehad.

Het was gezellig, maar ook heel dubbel ... we zijn dankbaar, omdat we in Oeganda zo'n goed team hebben met betrokken enthousiaste mensen, maar er was ook een lege plek aan tafel ... Wat zou Joanne blij geweest zijn met deze mensen en met datgene wat we al hebben kunnen realiseren voor de kansarme mensen in Ndegeya.

Tot slot

Inmiddels zijn we weer thuis en kijken we terug op een mooie tijd in Oeganda. Het gaat goed met de kinderen en met alle activiteiten die we opgestart hebben. We zijn blij dat we het afgelopen jaar veel plannen hebben kunnen realiseren en voor veel mensen echt het verschil hebben kunnen maken.

We willen nu vol enthousiasme aan de slag gaan met het uitwerken van de nieuwe plannen.

Daarom komt het bestuur van de Joanne Foundation binnenkort weer bij elkaar om alle ideeën en verzoeken uitvoerig te bespreken en de financiële consequenties op een rijtje te zetten.

We zijn dankbaar voor jullie betrokkenheid bij en bijdragen aan het werk van de Joanne Foundation en we hopen dat we in de toekomst op jullie steun mogen blijven rekenen.

Met een hartelijke groet, mede namens mijn reisgenoten Netty, Christien en Derk Jan, en ook namens het bestuur van de Joanne Foundation Anja, Elske en Arent,

Helma Noordink

Voor vragen of opmerkingen kunt u altijd contact met ons opnemen: info@joannefoundation.nl

Voor meer informatie: www.joannefoundation.nl of op facebook : "Joanne Foundation"

Bankrekening: NL95RABO 01461.76.472 t.n.v. Joanne Foundation te Aalten.